ΠΩΣ ΘΑ... ΑΚΟΝΙΣΕΤΕ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ ΣΑΣ

Η λέξη «λογική» προέρχεται από τη λέξη «λόγος» της αρχαίας ελληνικής, που σημαίνει τόσο η ικανότητα του ανθρώπου να επικοινωνεί με τη γλώσσα όσο η λογική ικανότητά του, ο συλλογισμός. Η λογική συνίσταται στο να βρίσκει κανείς τους γενικούς κανόνες που επιτρέπουν τη διάκριση ενός ορθού συλλογισμού από έναν άλλον που δεν ισχύει. Μην ανησυχείτε, ουδείς πέφτει κάτω από τη βάση! Ωστόσο, όσο κάνει κάποιος πρακτική με αυτές τις ασκήσεις, όπως και με άλλες, η λογική μπορεί να βελτιωθεί.

Αυτό το βιβλίο σάς προσφέρει μια ολόκληρη **σειρά έξυπνων ασκήσεων λογικής και συλλογιστικής**, καθώς και άλλα τεστ, παιχνίδια και γρίφους, που θα σας επιτρέψουν να εξασκηθείτε και να οξύνετε τη λογική και την παρατηρητικότητά σας, να αναδείξετε τα δυνατά σας σημεία και να δουλέψετε πάνω στις αδυναμίες σας.

Προσοχή, η λογική έχει τα όριά της: για παράδειγμα, η πρόταση «Αυτή η πρόταση είναι ψευδής»: αν είναι αλήθεια, τότε είναι ψέμα... και το αντίστροφο! Επομένως, αφήστε τον εαυτό σας ελεύθερο, κάντε χαλαρά την κάθε άσκηση, διασκεδάζοντας, χωρίς να προδικάζετε την αξιοπιστία της, γιατί ο σκοπός της λογικής είναι να συνάψει συνεκτικούς δεσμούς μεταξύ γεγονότων, όχι να δημιουργήσει μια αληθινή ιστορία από αυτά!

ΠΩΣ ΘΑ ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ ΟΡΘΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΚΑ

Θα θέλατε να έχετε την ικανότητα να επιλύετε προβλήματα απλά και αποτελεσματικά; Εάν ναι, μπορείτε να προσπαθήσετε να βελτιώσετε τον τρόπο σκέψης σας, ώστε να σκέφτεστε πιο ορθολογικά. Είτε με νοητικές ασκήσεις είτε αναγνωρίζοντας παράλογες σκέψεις, υπάρχουν πολλοί τρόποι να βελτιώσετε τη λογική σας.

1. Ασκήστε το μυαλό σας, τη μνήμη σας, παίξτε διανοητικά παιχνίδια (σταυρόλεξα, σκραμπλ, sudoku, σκάκι κ.λπ.). Τα οφέλη αυτών των παιχνιδιών για το μυαλό είναι γνωστά. Βοηθούν τον εγκέφαλό σας να υπερβεί τα όριά του και να δημιουργήσει νέες συνάψεις. Αυτό ενισχύει τη συνολική δύναμη του εγκεφάλου και οδηγεί σε έναν πιο λογικό τρόπο σκέψης.

2. Προσοχή στη «μαγική» σκέψη. Κάποιος μπορεί να μπει στον πειρασμό να καταφύγει σε «δεισιδαιμονικά» μοτίβα σκέψης, ειδικά ως απάντηση σε ένα τραυματικό γεγονός, πιστεύοντας ότι, διατυπώνοντας ευχές ή θετικές σκέψεις, οι σκέψεις αυτές θα έχουν αντίκτυπο σε μια πραγματική κατάσταση. Προσπαθήστε να θυμάστε ότι υπάρχουν καταστάσεις στις οποίες έχετε ελάχιστο ή καθόλου έλεγχο.

3. Προσέξτε τα λογικά άλματα. Τα λογικά άλματα είναι συντομεύσεις στην κριτική σκέψη, οι οποίες οδηγούν σε συμπεράσματα για πρόσωπα ή καταστάσεις που δεν βασίζονται στην πραγματικότητα. Όλοι κάνουμε συνεχώς λογικά άλματα χωρίς καν να το καταλαβαίνουμε, υποθέτοντας ότι οι άλλοι θα μαντέψουν τι σκεφτόμαστε, κάτι που μπορεί

να οδηγήσει σε σύγχυση: «Θα μπορούσα να ορκιστώ ότι αυτό κι αυτό...», «Με συγχωρείτε, ήμουν σίγουρος/-η ότι εσείς θα...». Σας θυμίζουν κάτι;

4. Αναγνωρίστε τον δυαδικό τρόπο σκέψης. Αυτός ο τρόπος σκέψης είναι μια κοινή μορφή παράλογης σκέψης. Όταν συμβαίνει, είμαστε ανίκανοι να διακρίνουμε τις «γκρίζες περιοχές», τις αποχρώσεις, και τείνουμε να βλέπουμε τις καταστάσεις και τις συνέπειες ως κάτι εντελώς θετικό ή εντελώς αρνητικό. Για παράδειγμα, μπορεί να νιώθετε ότι δεν θα πετύχετε ποτέ αυτό που θέλετε, επειδή γράψατε λάθος μία λέξη σε ένα email, χωρίς να αναγνωρίσετε ότι το νόημα του μηνύματος έγινε κατανοητό και κανείς δεν σχολίασε το λάθος αυτό. Κάντε μια προσπάθεια να αποδεχτείτε ότι δεν είναι όλα μαύρα ή άσπρα.

5. Προσοχή στην υπερκόπωση του εγκεφάλου. Είναι απαραίτητο να επιτρέπετε στον εγκέφαλό σας να κάνει διαλείμματα για να επεξεργάζεται πληροφορίες, να παίρνει λίγη απόσταση. Μην ενεργείτε βιαστικά και δώστε στον εγκέφαλό σας χρόνο να αναλύσει τις καταστάσεις με ακριβή, πλήρη και ορθολογικό τρόπο. Δημιουργήστε ένα δικό σας, μικρό τελετουργικό για να χαλαρώνετε λίγα λεπτά κάθε μέρα. Διαλέξτε μία μέρα της εβδομάδας για να ξεκουράζεστε και να κάνετε δραστηριότητες που σας αρέσουν.

6. Μάθετε να αναγνωρίζετε τις γνωστικές προκαταλήψεις. Οι πληροφορίες που εισέρχονται στο γνωστικό μας σύστημα (επιλογή γεγονότων) ή εξέρχονται από αυτό (επιλογή απαντήσεων) συχνά υφίστανται παραμορφώσεις. Έτσι, ο εγκέφαλός μας μάς ωθεί να απορρίψουμε εξειδικευμένα χαρακτηριστικά για να σχηματίσουμε μόνο γενικότητες, να προτιμήσουμε επιλογές που φαίνονται απλούστερες ή βασισμένες σε πληρέστερες πληροφορίες από επιλογές πιο περίπλοκες ή με πιο λεπτές αποχρώσεις,

να εστιάσουμε σε λεπτομέρειες που επιβεβαιώνουν τις προϋπάρχουσες πεποιθήσεις μας εις βάρος των άλλων, να συγχέουμε τη σύμπτωση δύο γεγονότων με τη συσχέτιση μεταξύ αυτών των δύο γεγονότων κ.λπ.

ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ, ΕΧΘΡΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η επίδραση της ασάφειας	Αποφεύγουμε επιλογές για τις οποίες έχουμε ελλιπείς πληροφορίες.
Η προκατάληψη της επιβεβαίωσης	Επικυρώνουμε τις επιλογές αυτές με τις αρχές που τις επιβεβαιώνουν και απορρίπτουμε αμέσως αυτές που τις διαψεύδουν.
Το φαινόμενο Dunning-Kruger	Υπερεκτιμούμε τον εαυτό μας σε τομείς όπου έχουμε λίγες ή και καθόλου δεξιότητες, και υποτιμούμε τον εαυτό μας σε τομείς όπου έχουμε πραγματικές δεξιότητες.
Η ψευδαίσθηση της γνώσης	Σε μια περίσταση φαινομενικά ταυτόσημη με μια συνηθισμένη κατάσταση, αντιδρούμε με τον συνήθη τρόπο, χωρίς να νιώθουμε την ανάγκη να αναζητήσουμε πρόσθετες πληροφορίες.
Η προκατάληψη της αντιπροσωπευτικότητας	Θεωρούμε ένα ή περισσότερα στοιχεία αντιπροσωπευτικά ενός ευρύτερου συνόλου και γενικεύουμε.
Η προκατάληψη	Η κρίση μας είναι προκαθορισμένη, βασισμένη σε ανεπαρκείς πληροφορίες ή εμπειρία, συχνά σε μύθους, πεποιθήσεις ή καταχρηστικές γενικεύσεις.

Η προκατάληψη διαθεσιμότητας	Δεν αναζητούμε άλλες πληροφορίες εκτός από αυτές που είναι άμεσα διαθέσιμες.
Το πλαίσιο	Ο τρόπος που μας παρουσιάζεται μια κατάσταση επηρεάζει, σε μεγάλο βαθμό, τον τρόπο που την κρίνουμε ή την ερμηνεύουμε.
Κομφορμισμός, πολιτισμική προκατάληψη	Επιδιώκουμε να ταυτιστούμε με την πλειονότητα, να συμμορφωθούμε με ένα πολιτισμικό μοντέλο.
Η ψευδαίσθηση της ομαδοποίησης, η προκατάληψη της αιτιότητας	Αντιλαμβανόμαστε λανθασμένα συμπτώσεις ή σχέσεις αιτίας και αποτελέσματος μεταξύ δεδομένων που δεν σχετίζονται μεταξύ τους.
Η προκατάληψη του status quo	Αντιστεκόμαστε στην αλλαγή επειδή η καινοτομία θεωρείται ότι επιφέρει περισσότερους κινδύνους παρά πιθανά οφέλη.
Το τυφλό σημείο	Αναγνωρίζουμε επί το έργον τις γνωστικές προκαταλήψεις στις κρίσεις ή τις αποφάσεις των άλλων, αλλά αρνούμαστε να αντιληφθούμε τις δικές μας προκαταλήψεις, ακόμη και εις βάρος πιο αντικειμενικών πληροφοριών.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΙΞΕΤΕ

Καθίστε αναπαυτικά σε ένα ήσυχο μέρος όπου θα μπορείτε να αφοσιωθείτε σε αυτήν τη διασκεδαστική δραστηριότητα για τα λίγα λεπτά που απαιτούνται. Ολοκληρώστε τις 24 ασκήσεις του πρώτου επιπέδου. Κάθε άσκηση εξηγεί τον «στόχο» της, δηλαδή την ικανότητα ή τον τύπο μνήμης που απαιτείται να ενεργοποιήσετε. Σημειώστε τη βαθμολογία σας στο τέλος κάθε άσκησης.

Αθροίστε τις βαθμολογίες σας (σελ. 59), και έτσι θα δείτε ποια είναι τα δυνατά και ποια τα αδύναμα σημεία σας.

Στη συνέχεια, προχωρήστε στις 24 ασκήσεις του δεύτερου επιπέδου δυσκολίας και κατόπιν σε αυτές του τρίτου, υπολογίζοντας κάθε φορά τη βαθμολογία σας.

Θα δείτε ότι με την εξάσκηση θα σημειώσετε πρόοδο! Ακόμα κι αν κάποιες από τις βαθμολογίες σας παραμείνουν χαμηλές, το σημαντικό είναι να βελτιώνονται κατά τη διάρκεια της εξάσκησης.

Το θέμα δεν είναι μόνο το παιχνίδι, αλλά το να ανακαλύψετε πώς λειτουργεί ο εγκέφαλός σας!

ΚΑΛΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ!

ΔΙΠΛΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Διορθώστε την παρακάτω πράξη, αλλάζοντας θέση μόνο σε δύο γραμμές.

ΑΣΚΗΣΗ
1
ΕΥΚΟΛΗ

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:
Η άσκηση αυτή εξετάζει τις δεξιότητές σας στην οπτική ανάλυση και τη νοητική απεικόνιση.

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΡ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ 1

Για να είναι σωστή η πράξη, πρέπει να αλλάξει θέση η πράσινη γραμμή, ώστε το 3 να γίνει 2, και η κόκκινη γραμμή, ώστε το 9 να γίνει 6.

23 + 94 = 86

22 + 64 = 86

ΣΚΟΡ: _____ / 5

- Αλλάξατε σωστά τις 2 γραμμές: **5 ΒΑΘΜΟΙ**
- Δεν τα καταφέρατε: **0 ΒΑΘΜΟΙ**

ΔΥΣΚΟΛΗ ΔΙΑΒΑΣΗ

Η νύχτα έχει ήδη πέσει όταν τέσσερις πεζοπόροι –ο Ορέστης, ο Παύλος, η Ειρήνη και η Αλίκη– φτάνουν σε ένα ποτάμι το οποίο μπορούν να διασχίσουν μόνο από μια στενή γέφυρα γεμάτη παγίδες. Έχουν μόνον έναν φακό για να φωτίζουν τον δρόμο τους και μπορούν να περάσουν τη γέφυρα μόνον ανά δύο κάθε φορά, ακολουθώντας τους χρόνους και την ταχύτητα του πιο αργού ατόμου.
Ο Ορέστης, ο λιγότερο κουρασμένος, μπορεί να περάσει τη γέφυρα σε 1 λεπτό, αλλά η Ειρήνη χρειάζεται 2 λεπτά, ο Παύλος 5 λεπτά και η Αλίκη 8 λεπτά. Το τελευταίο τρένο για να γυρίσουν στο σπίτι τους αναχωρεί σε 16 λεπτά από τον σταθμό, που βρίσκεται στην άλλη όχθη.

Πώς θα καταφέρουν να το προλάβουν;

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:
Αυτή η άσκηση εξετάζει τη λογική σας και τη συλλογιστική ικανότητά σας, αλλά και τις δεξιότητές σας στον προγραμματισμό και στη στρατηγική.

ΑΣΚΗΣΗ
2
★
ΕΥΚΟΛΗ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΡ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ 2

Ο Ορέστης και η Ειρήνη πρέπει να περάσουν πρώτοι τη γέφυρα (θα χρειαστούν 2 λεπτά). Ο Ορέστης επιστρέφει με τον φακό (1 λεπτό), μετά ο Παύλος και η Αλίκη διασχίζουν τη γέφυρα (8 λεπτά). Η Ειρήνη γυρίζει πάλι στην άλλη όχθη (2 λεπτά) και διασχίζει ξανά τη γέφυρα με τον Ορέστη (2 λεπτά). Συνολικά, οι διαβάσεις τους θα διαρκέσουν 15 λεπτά και άρα θα προλάβουν το τρένο.

ΣΚΟΡ: _____ / 5

- Λύσατε σωστά το πρόβλημα: **5 ΒΑΘΜΟΙ**
- Δεν τα καταφέρατε: **0 ΒΑΘΜΟΙ**

Μαυρίστε τα τετράγωνα στην τελευταία σκακιέρα σύμφωνα με τη λογική.

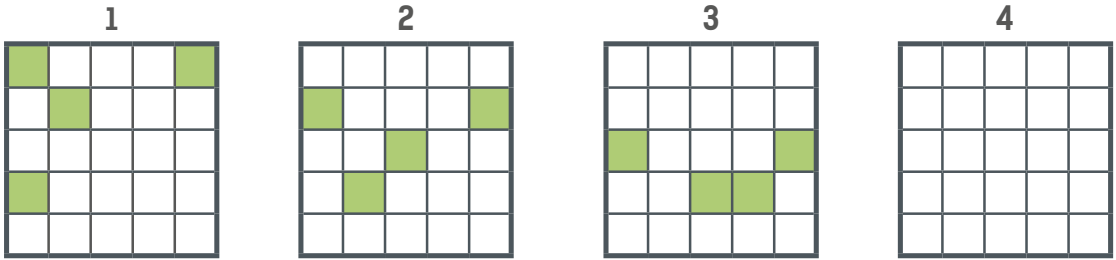

ΑΣΚΗΣΗ 3

ΕΥΚΟΛΗ

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

Η άσκηση αυτή εξετάζει τις ικανότητές σας στην οπτική ανάλυση, τη νοητική απεικόνιση, καθώς και εάν μπορείτε να ανακαλέσετε τους κανόνες της λογικής.

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΡ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ 3

Με βάση τη σκακιέρα στην πρώτη σειρά, τα μαυρισμένα τετράγωνα κατεβαίνουν κάθετα.

Το τετράγωνο στη δεύτερη σειρά κατεβαίνει διαγώνια.

Τέλος, το τετράγωνο της τέταρτης σειράς μετακινείται οριζόντια προς τα δεξιά.

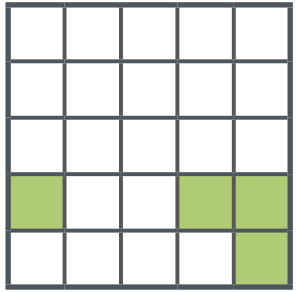

ΣΚΟΡ: _____ / 5

- Μαυρίσατε σωστά τα τετράγωνα: **5 ΒΑΘΜΟΙ**
- Δεν τα καταφέρατε: **0 ΒΑΘΜΟΙ**

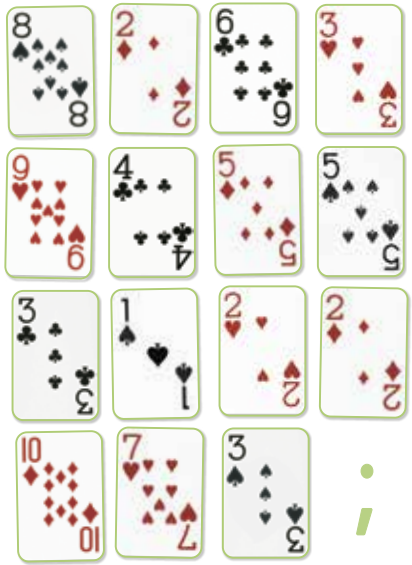

ΠΟΙΟ ΛΕΙΠΕΙ;

Ποιο χαρτί της τράπουλας θα πρέπει να αντικαταστήσει το ερωτηματικό σύμφωνα με τη λογική;

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:
Η άσκηση αυτή εξετάζει τις δεξιότητές σας στην οπτική ανάλυση και τη νοητική απεικόνιση.

ΑΣΚΗΣΗ 4

ΕΥΚΟΛΗ